

عنوان مقاله:

واکاوی و ارزیابی نقش نهاد قدرت در سازمان یابی فضایی در مجموعه شهری مشهد

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی توسعه شهری و منطقه ای، دوره 5، شماره 14 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

احسان ارشادسرابی - دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران

عاطفه دهقان - استادیار برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران

اسماعیل شیعه - استاد برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

امروزه برنامه‌های توسعه شهری بواسطه واگرایی و جدایی‌گزینی مولفه‌ها و گروه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی صاحب‌نفوذ و قدرت در قلمروهای سرزمینی، کنترل کمی بر مولفه‌ها و نیروهای شکل‌دهنده خود دارند، بطوریکه فرآیند قدرت در مجموعه شهری باعث حذف-تدریجی گروه‌ها و منافع غیر متشکل به نفع گروه‌های مسلط می‌باشد. در مجموعه شهری مشهد علیرغم وجود برنامه‌های منطقه ای، ناحیه ای و شهری در راستای سازمان یابی متوازن فضا و تحقق عدالت فضایی، شاهد عدم تعادل ناحیه ای و شهری، تمرکز شدید سرمایه و قدرت هستیم؛ به نحوی که فرآیندهای ناشی از توسعه بی حدومرز منجر به تخریب محیط زیست، مهاجرت روستائیان به شهر، افزایش حاشیه نشینی و آسیب های دنباله دار شده است. قدرت بلامنازع سیاسی با استفاده از ابزارهای قدرتمند سیاسی- اقتصادی و اجتماعی، عنصر اصلی تعیین سازمان فضایی بوده و به تنظیم و هدایت اقدامات کنشگران بخش های خصوصی، عمومی و مردمی پرداخته است. پژوهش حاضر با هدف کشف رابطه میان حاکمیت منطقه کلان شهری مشهد و سازمان یابی فضایی با بهره‌گیری از روش شناسی ترکیبی، استفاده از پرسشنامه متخصصین و کاربست مدل تحلیل عاملی CFA، به شناسایی قدرت و نفوذ بازیگران بر ساختاریابی فضایی و روابط، اهداف و نیات آن ها به عنوان اصلی ترین عامل در تحلیل بازیگران و صاحبان منافع در مجموعه شهری مشهد پرداخته است. نتایج به دست آمده حاکی از آنست که عناصر قدرت حاکمیتی، دولتی، بخش عمومی و شهروندان به ترتیب بیشترین قدرت و تاثیر را در شکل دهی به سازمان- فضایی مجموعه شهری مشهد داشته‌اند.

کلمات کلیدی:

عناصر قدرت، سازمان یابی فضایی، تحلیل بازیگران، صاحبان منافع، مجموعه شهری مشهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1377104>

